

Referanse:

Klepsland, J. T. 2020. Naturverdier for lokalitet Ryfjell, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2019. NaRIN faktaark. BioFokus. (Weblink til alle bildene fra lokaliteten: <https://biofokus.no/narin/?nid=7773>)

Referansedata

Fylke: Buskerud
Kommune: Nes, Flå
H.o.h.: 175-1000 moh
Areal: 1280 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2019
Inventør: JKL
Vegetasjonzone: mellomboreal 60% (ca 770daa) nordboreal 40% (ca 510daa)
Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon

Sammendrag

BioFokus har foretatt en naturfaglig vurdering av "Ryfjell" på oppdrag for Miljødirektoratet, Fylkesmannen og grunneiere. En mindre del av undersøkelsesområdet er funnet verneverdig (1280 dekar mot 4480 dekar tilbudt). Areal som er ekskludert omfatter enten 1) fjell-nær helt triviell (og ikke gammel) skogsmark og lynghei, 2) svært brattlendt skogsmark og bergflåg, eller 3) ungskog og hogstflater. Verneverdig areal, slik det er avgrenset, inkluderer gjenstående gammelskog og kjente naturverdier innenfor U-området på en tilfredsstillende og relativt helhetlig måte. To naturtypelokaliteter lå allerede innenfor undersøkelsesområdet, og en tredje like utenfor i sørøst. Disse er alle kartlagt som "gammel granskog", og gitt B-verdi. De er ikke revidert i denne omgang. Ingen nye naturtypelokaliteter/ kjerneområder er kartlagt.

Vegetasjonen varierer noe i rikhet, men fattige typer dominerer. Nærmere bestemt er de høyereliggende granskogsliene dominert av (fuktig) blåbærskog og (fuktig) bærlyngskog. Langs ryggen av Dokkerudnatten er det fattig lyng- og (fuktig) bærlyngskog (furudominert). Rikere (gran- og løvdominert) lågurtskog og bærlyng-lågurtskog opptrer kun sparsomt i relativt bratt vestvendt terreng på vestsiden av Dokkerudnatten. På lav høyde på nordøst-siden av Dokkerudnatten er det små felt med relativt rik (eldre) lyng- og bærlyng-lågurtskog som tilfredsstiller den rødlistete skogtypen kalk- og lågurt-furuskog (VU). Tresjiktet er dominert av gran, med unntak av Dokkerudnatten, og feltet lengst nordøst, som er dominert av furu. Bjørk opptrer frekvent, mens innslaget av andre treslag er relativt (osp, gråor, selje og rogn).

Avgrenset verneverdig areal fanger opp det aller meste av eldre, noenlunde produktiv skog innenfor U-området. Det er tilstrebet å minimere inntaket av ungskog i avgrensingen fordi det ikke er funnet behov for noe bufferareal, og restaureringspotensialet er vurdert som svakt. Den eldre skogen innenfor avgrensingen er typisk 100-150 år (gjelder både gran- og furudominert skog). På lav høyde i nord er skogalderen generelt noe yngre; typisk 60-100 år. Maksalderen for både gran og furu ligger på ca. 200 år, og trær i denne alderen er uvanlige. Mengden død ved er generelt lav, spesielt på større høyde.

Noen moderat krevende gammelskogsarter er påvist, hovedsakelig tilknyttet gran, men også tilknyttet furu og gamle løvtrær (selje og osp). På nordøstsiden av Dokkerudnatten er det også innslag av baserike bergvegger med basekrevende moser og fuktighetskrevende lav. Totalt er det påvist 16 rødlistearter innenfor verneverdig areal (i hht. rødlista 2015).

Området spenner over en ganske langs høydegradient og innehar ganske stor naturvariasjon, og det er dette i kombinasjon med flere lokalt positive egenskaper som gjør området verneverdig. Verdt å fremheve er ganske store areal humid nordvendt granskog (øverst), forekomst av dødved-rik lavlandsskog, og innslag av rike vegetasjonstyper og bergvegger. Begrensende for verdivurderingen er fremst mangelen på større intakte areal med dødved-rik lavlandsskog og mangelen på kjerner av virkelig gammel skog. På dette grunnlag vurderes området som (i nedre sjikt av) regionalt verneverdig (**).

Området vil i middels grad kunne bidra til inndekking av mangler i skogvernet.

Feltarbeid

Området er undersøkt av Jon T. Klepsland (BioFokus) i september 2019. Tilbudsarealet anses godt nok undersøkt for å kunne presentere en nær optimal avgrensing av verneverdig areal innenfor de gitte arbeidsgrensene, og for å kunne foreta en rimelig sikker verdivurdering av området i henhold til gjeldene metodikk. Dette blant annet med støtte i høyoppløselige ortofoto og økonomisk kartverk.

Tidspunkt og værets betydning

Været var bra, og årstiden for feltarbeidet var gunstig med hensyn til kartlegging av alle ettersøkte organismegrupper (karplanter, moser, lav og jord- og vedboende sopp).

Utvelgelse og undersøkelsesområde

"Ryfjell" er tilbudt gjennom ordningen med frivillig vern. BioFokus har foretatt en naturfaglig registrering og verdivurdering av området på oppdrag for Miljødirektoratet, og i regi av Fylkesmannen og grunneierne.

Tidligere undersøkelser

To naturtypelokaliteter lå allerede innenfor undersøkelsesområdet (BN00102109 og BN00102112), og en tredje like utenfor i sørøst (Naturbase 2019). Disse er alle kartlagt som "gammel granskog", og gitt B-verdi (Hofton/ Asplan Viak 2011/2013). Det er ikke funnet nødvendig å foreta noen revisjon av disse i denne sammenheng.

Ifølge Kilden (Nibio 2019) er det kartlagt 4 MiS-figurer innenfor U-området, hvorav to har full overlapp (kartlagt som hhv. "liggende død ved", "eldre løvsuksesjon" og "stående død ved").

Søk i Artskart viser funn av noen rødlistete gammelskogsarter tilknyttet de tidligere kartlagte naturtypelokalitetene, men de fleste av funnene ligger utenfor eller helt i utkanten av U-området og verneverdig avgrensning.

Beliggenhet

Området ligger like øst for Ryfjell, sør for Nesbyen, og hovedsakelig i Flå kommune, men med nordre del i Nes kommune.

Naturgrunnlag

Topografi

Verneverdig areal omfatter Dokkerudnatten i nord (en ganske markert, lavtliggende åsrygg), og en ganske smal stripe mer høytliggende nord- til østvendt dalside-skog opp mellom Ryfjell og Jeppenatten (sør fra Dokkerudnatten). Med unntak av små areal omkring Dokkerudnatten er terrenget overalt relativt bratt, og med sterk dominans av nord- og østvendt eksposisjon.

Geologi

Berggrunnen består i hovedsak av metasandstein, eventuelt stedvis med lag av kvartsitt, glimmerskifer, konglomerat, amfibolitt (NGU 2019). Grunnlendt mark, eller løsmasse-dekke i form av grovkornet skredmateriale, dominerer. I terrengtrau er det likevel tynn til tykkere morene, og lengst nordvest i avgrensingen (på lav høyde) er det innslag av breelv-avsetninger.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Vegetasjonen varierer noe i rikhet, men fattige typer dominerer. Nærmere bestemt er de høyereliggende granskogsliene dominert av (fuktig) blåbærskog og (fuktig) bærlyngskog. Men det er også innslag av fattig (gran-)sumpskog, småbregneskog og litt høystaudeskog (med huldregras). Langs ryggen av Dokkerudnatten er det fattig lyng- og (fuktig) bærlyngskog (furudominert). På vestsiden er det overgang til grandominert skog som stedvis går over i svak (bærlyng)lågurtskog med bl.a. hengeving, gjøksyre, linnea, gullris og teiebær. Rikere lågurtskog og bærlyng-lågurtskog opptrer kun sparsomt i relativt bratt vestvendt terreng på vestsiden av Dokkerudnatten. De rike partiene sammenfaller som regel med ung skog. Bl.a. er det sparsomt innslag av firblad, krattfiol, nattfiol, trollbær, skogvikke og vårerteknapp. På lav høyde på nordøst-siden av Dokkerudnatten er det små felt med relativt rik (eldre) lyng- og bærlyng-lågurtskog med forekomst av bl.a. teiebær, markjordbær, hvitmaure, kattedot, liljekonvall, kantkonvall, hengeaks og snerprøyrkvein. Slike parti har dermed egenskaper som tilsvarer den rødlistete skogtypen kalk- og lågurt-furuskog (VU). Typen er kun avgrenset/illustrert der hvor den opptrer sammenhengende over et vesentlig areal. I dette området er det også innslag av baserike bergvegger med relativt rik mosseflora (bl.a. bergpolstermose, fleinljåmose, nåleputemose og putevrimose). Lengst nordvest er det inkludert en utstikker med eldre lyng- og bærlyng-furuskog som flekkvis er av rikere utforming.

Med hensyn til treslag så er det dominans av gran. Furu er til dels dominerende på og øst for Dokkerudnatten. Bjørk opptrer frekvent innblandet i barskogen. Med unntak av parti med ungskog (hvor det gjerne inngår en del gråor, selje og rogn) er innslaget av løvtrær relativt sparsomt. Noe osp finnes hist og her på lavere høyde, mens innslaget av selje og rogn er beskjedent.

Skogstruktur og påvirkning

Avgrenset verneverdig areal fanger opp det aller meste av eldre, noenlunde produktiv skog innenfor U-området. Det er tilstrebet å minimere inntaket av ungskog i avgrensingen fordi det ikke er funnet behov for noe bufferareal, og restaureringspotensialet er vurdert som svakt. For at området skulle henge sammen inngår det likevel ungskog (20-30 år) på sør(øst) siden av Dokkerudnatten, og også i en smal sone mot utspringet lengst nordøst. Den eldre skogen innenfor avgrensingen er typisk 100-150 år (gjelder både gran- og furudominert skog). Skogen er ikke vesentlig eldre på stor høyde i sør. På lav høyde i nord er skogalderen generelt noe yngre; typisk 60-100 år. Maksalderen for både gran og furu ligger på ca. 200 år, og trær i denne alderen er uvanlige. Mengden død ved er generelt lav, spesielt på større høyde. På lavere høyde, spesielt på vestsiden av Dokkerudnatten, er det likevel flekkvis mye læger av gran, noe som dels skyldes vindfall fra kantsoner mot hogstfelt, mens også grunnet selvtynning i ganske tette skogbestand. Dødvedkontinuiteten er følgelig også generelt svak, men lokalt moderat god (gjelder fremst på høyere bonitet grunnet tett bestokning og rask omsetning). Funn av flere relativt krevende kjuker på gran (i ungskog på lav høyde mest utenfor avgrenset verneverdig areal) tyder på noe bedre dødvedkontinuitet på landskapsnivå, trolig i kombinasjon med lokalt og regionalt særlig gunstige forhold som ikke er lett å konkretisere. Gammel selje opptrer svært fåtallig i den eldre, høyereliggende og nordvendte granskogen, men disse er (fortsatt) bærere av et uvanlig rikt samfunn av krevende gammelskogsarter som på sikt nok vil utgå fra lokaliteten grunnet dårlig foryngelse av selje.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Ryfjell. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Ryfjellet S

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 538,7daa

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 15.11.2011 ifbm. naturtypekartlegging på oppdrag for Flå kommune og Fylkesmannen, via Asplan Viak. Nedre og midtre deler av lia ble befart, øvre avgrenset på flyfoto.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i den lange, bratte lisa sør for Ryfjellet og består av et større granskogsområde i øvre del av lia, avgrenset mot de stupbratte flågene til Ryfjellet i nord, andre granskogs-naturtypelokaliteter i nedkant, skrinne fjellskog i overkant/vest. Berggrunn: metasandstein, stedvis med lag av kvartsitt, glimmerskifer, konglomerat, amfibolitt (NGU 2013). Vegetasjonsregion: mellom- og nordboreal – overgangsseksjon (MB/NB-OC).

Naturtyper og utforminger: Lia dekkes av mer eller mindre fuktig granskog med sparsomt og spredt innslag av bjørk og enkelte selje. Blåbærskog er helt dominerende vegetasjonstype. De nedre, bratte delene av lia har en humid utforming med mye torvmoser i bunnsjiktet (sigevann). Denne skogen glisnes stedvis ut i de bratteste partiene i nedkant og ut mot bekken i øst (som mye går nede i ei trang, bratt slukt med glatte berg), med flere tilnærmet åpne, overrislete bergflå. Øvre deler av lia har mer ordinær blåbærskog, og får tiltakende fjellskogspreget med høyden, men det er kompakt granskog nesten helt opp. Ryggen øst for bekken helt øst i lokaliteten har glisnere, mer småvokst grandominert barblandingskog. Nedre del av lia har kompakt, mer eller mindre storvokst aldersfase-granskog. Gamle trær og død ved finnes. Høyere oppe er skogen gradvis mindre kompakt, og samtidig eldre naturskog, med brukbart innslag av temmelig gamle trær. Her er det også noe mer gadd og læger, lokalt i mindre konsentrasjoner. Enkelte gamle, grove "seljevrak" finnes også.

Artsmangfold: Stabilt fuktig lokalklima (og antakelig hyppig tåkedannelse) gir stedvis svært mye skjeggjav, særlig i litt lysåpne partier, med bl.a. rikelig gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*) (NT) og en del sprikeskjegg (*Bryoria nadvornikiana*) (NT). Randkvistlav (*Hypogymnia vittata*) ble sett på bjørk i nedre del (indikerer stabilt fuktig skogklima). Granseterlav (*Hypogymnia bitteri*) finnes på gammel gran og bjørk. Ei svær, gammel selje i sør ble detaljinventert for knappenålslav, og påvist ble bl.a. dverggullnål (*Chaenotheca brachypoda*), vortenål (*C. chlorella*), den sjeldne taiganål (*C. laevigata*) (VU), puslenål (*C. xyloxena*), rimnål (*Chaenothecopsis viridialba*) (NT) og rustdoggnål (*Sclerophora coniophaea*) (NT). Av vedsopp er funnet noen få av de vanligste naturskogsartene (vasskjuke *Climacocystis borealis*, rynkeskinn *Phlebia centrifuga* (NT), svartsonekjuke *Phellinus nigrolimitatus* (NT)).

Påvirkning: Gammelskog uten nyere inngrep, men klart påvirket av gjennomhogst i gamle dager.

Verdivurdering: Lokaliteten er et relativt stort areal med fuktig, eldre til gammel gran-naturskog, som i nedre del er utpreget humid, i øvre deler relativt gammel fjellskog. Kvalitetene varierer en del innenfor området, men samlet anses lokaliteten som viktig (verdi B).

Råd om skjøtsel og hensyn: Skjøtsel er ikke nødvendig.

2 Ryfjellet SØ

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 166,9daa

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 15.11.2011 ifbm. naturtypekartlegging på oppdrag for Flå kommune og Fylkesmannen, via Asplan Viak.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i den lange, bratte lisa sørøst for Ryfjellet, og består av en nordvendt bekkedal som partivis danner ei lita v-formet bekkeløft, og ei bratt østvendt lise opp og vest for bekkedalen. Lokaliteten er avgrenset mot svært bratte skrenter opp mot Ryfjellet i overkant/vest, fattigere gammel granskog i sør, hogstflate langs østkanten og yngre skog nedover langs bekken i nord. Videre nordover i brattlia under Ryfjellet er det trolig liknende skog. Berggrunn: metasandstein, stedvis med lag av kvartsitt, glimmerskifer, konglomerat, amfibolitt (NGU 2013). Vegetasjonsregion: mellomboreal/sørboreal – overgangsseksjon (MB/SB-OC).

Naturtyper og utforminger: Fuktig granskog på middels og god bonitet dekker området. Øvre deler har mest blåbær- og noe småbregneskog. Nedre del er rikere med mye høyproduktiv skog i form av dels frodig høgstaudeskog (vanlig), storbregne- og småbregneskog, på steinete brattpartier også noe lågurtskog. Mye av området er bratt, og små rasfelt finnes flere steder. I tillegg til gran inngår noe selje, rogn og bjørk. Granskogen er eldre naturskog, vekslende mellom aldersfase og oppløsningsfase. Nedre del, fra litt sør for bekkesamløpet, langs bekken nedover og langsmed brattlia i bergrota, har grov storvokst granskog, oftest med mye glenner etter sammenbrudd, og til dels svært mye læger i tidlige og midlere nedbrytningsstadier (mens gamle og råtnelæger mangler). Stedvis er det store ansamlinger av læger etter nedrasninger ovenfra. Høyere oppe i lia er skogen mer homogen kompakt, og med langt mindre dødved.

Artsmangfold: Karplantefloraen er middels rik (mye nedviser ved inventering på seinhøsten), med bl.a. en del huldregras (NT). Skogen er stabilt fuktig, og har gode forhold for fuktighetskrevende naturskogsarter. Det er mye skjeggjav, både strylav (*Usnea* spp.), gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*) og litt sprikeskjegg (*Bryoria nadvornikiana*). På selje finnes bl.a. lungenever (*Lobaria pulmonaria*). Området har bra potensial for knappenålslav, av interessante arter er påvist dverggullnål (*Chaenotheca brachypoda*), hvithodenål (*C. gracilentia*) (NT), skyggenål (*C. stemonea*) og rimnål (*Chaenothecopsis viridialba*) (NT). Av vedsopp finnes typiske og ganske vanlige naturskogsarter som rosenkjuke (*Fomitopsis rosea*) (NT), rynkeskinn (*Phlebia centrifuga*) (NT) og granrustkjuke (*Phellinus ferrugineofuscus*) på en del læger.

Påvirkning: Gammelskog uten nyere inngrep, men klart påvirket av gjennomhogst i gamle dager, og preget av kanteffekter (vindfelling) fra hogstflatekant.

Verdivurdering: Dette er gammel, grovvokst, fuktig gran-naturskog på god bonitet, med stabilt fuktig lokalklima og svært mye dødved (men dårlig kontinuitet), og lokaliteten har klare naturskogsverdier, ikke minst som følge av kombinasjonen gammel skog og mye rik mark. Høgstaudegranskog er også rødlistet naturtype (kategori NT). Gammel granskog på gode boniteter over såpass store arealer er uvanlig. Lokaliteten vurderes som viktig (verdi B).

Råd om skjøtsel og hensyn: Skjøtsel er ikke nødvendig.

Artsmangfold

Noen moderat krevende gammelskogsarter er påvist, hovedsakelig tilknyttet gran, men også tilknyttet furu og gamle løvtrær (selje og osp). På nordøstsiden av Dokkerudnatten er det også innslag av baserike bergvegger med basekrevende moser og fuktighetskrevende lav. Ellers i dette området er det gjort funn av noen svakt basekrevende mykorrhiza-sopp, tilknyttet både gran og furu. Diversiteten av krevende kjuker er helt klart størst på lav høyde (i nordvest), men dette arealet er samtidig ganske hardt utnyttet og består i stor grad av hogstflater, ungskog og kulturpreget granskog. Høyere bonitet og rikere vegetasjon spiller positivt inn her, men ellers representerer nok forekomstene rester av større populasjoner fra

en tid med mer gammelskog i dette området. Rosenkjuke (f.eks.) opptrer som mengde-art i randsonene til ungskogen og hogstflatene i dalføret sør for Rauk, Søre, men er uvanlig i den høytliggende granskogen sør for Dokkerudnatten. Rundhodenål (EN – bør nedjusteres) opptrer ganske frekvent i den høyereliggende nordvendte granskogen. Rosa tusselav (VU) og taiganål (VU) er kunnet observert på én eneste gammel selje. Totalt er det påvist 16 rødlistearter innenfor verneverdig areal (i hht. rødlista 2015). Like utenfor er det i tillegg gjort funn av sukkernål (NT), huldrestry (EN), lamellfiolkjuke (NT), sjokoladekjuke (VU) og huldrekjuke (EN).

Tabell: Artsfunn i Ryfjell. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 1 betyr enten at artsfunnet ikke er tallfestet og er én lokalitet, der begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt, eller at det faktisk er ett individ. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)	
Karplanter	Actaea spicata	trollbær		1	1	
	Cinna latifolia	huldregras	NT	1	1	
	Lathyrus vernus	vårerteknapp		1	1	
	Platanthera bifolia	nattfiol		1	1	
	Viola mirabilis	krattfiol		1	1	
Lav	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	NT	1	1	
	Bryoria nadvornikiana	sprikeskjegg	NT	1	1	
	Chaenotheca chlorella	vortenål		1	1	
	Chaenotheca gracilentia	hvithodenål	NT	1	1	
	Chaenotheca laevigata	taiganål	VU	1	1	
	Chaenotheca sphaerocephala	rundhodenål	EN	1	1	
	Chaenothecopsis viridialba	rimnål	NT	1	1	
	Cladonia parasitica	furuskjell	NT	1	1	
	Hypogymnia bitteri	granseterlav	NT	1	1	
	Lobaria pulmonaria	lungenever		1	1	
	Menegazzia terebrata	skoddelav	NT	1	1	
	Microcalicium ahlneri	rotnål	NT	1	1	
	Schismatomma pericleum	rosa tusselav	VU	1	1	
	Sclerophora coniophaea	rustdoggnål	NT	1	1	
	Moser	Dicranodontium denudatum	fleinljåmose		1	1
		Plagiopus oederianus	nåleputemose		1	1
	Sopper	Climacocystis borealis	vasskjuke		1	1
Fomitopsis rosea		rosenkjuke	NT	1	1	
Hydnellum caeruleum		blå brunpigg		1	1	
Lentinellus castoreus		beversagsopp		1	1	
Phellinus nigrolimitatus		svartsonekjuke	NT	1	1	
Phellodon tomentosus		beltesølvpigg		1	1	
Phlebia centrifuga		rynkeskinn	NT	1	1	
	Tricholoma frondosae	osperiddermusserong		1	1	

Avgrensning og arrondering

En mindre del av undersøkelsesområdet er funnet verneverdig (1280 dekar mot 4480 dekar tilbudt). Areal som er ekskludert omfatter enten 1) fjell-nær helt triviell (og ikke gammel) skogsmark og lynghei, 2) svært brattlendt skogsmark og bergflåg, eller 3) ungskog og hogstflater. Verneverdig areal, slik det er avgrenset, inkluderer gjenstående gammelskog og kjente naturverdier innenfor U-området på en tilfredsstillende og relativt helhetlig måte. Eneste nevneverdige utvidelsespotensial finnes i sørøst, hvor det ville vært positivt å få inkludert naturtypelokalitet BN00102125 (som ligger utenfor men tilgrensende U-området). Verneverdig areal er ellers avgrenset ganske strengt mot hogstinngrep og yngre trivialskog i nordvest og nordøst ettersom det ikke er funnet nødvendig eller hensiktsmessig å ta inn sterkt forringet skogsmark som buffer eller til "restaurering". Lengst nord er området avgrenset mot kraftgate. Verneverdig areal vurderes på dette grunnlag å være moderat velarrondert i forhold til naturverdier/ inngrep, men noe svakt i forhold til terreng/ topografi (ettersom bare en smal og noe uregelmessig seksjon av dalsiden fanges opp).

Vurdering og verdisetting

Verneverdig areal scorer middels høyt på flere sentrale verdiparametere som artsmangfold, dødvedmengde og treslagsfordeling. Også (men bare så vidt) på rikhet og dødvedkontinuitet. På "gamle trær" scorer området derimot lavt. Arealet er ellers ikke spesielt stort eller vel-arrondert.

Området spenner over en ganske langs høydegradient og innehar ganske stor naturvariasjon, og det er dette i kombinasjon med flere lokalt positive egenskaper som gjør området verneverdig. Verd å fremheve er ganske store areal humid nordvendt granskog (øverst), forekomst av dødved-rik lavlandsskog, og innslag av rike vegetasjonstyper og bergvegger. Begrensende for verdivurderingen er fremst mangelen på større intakte areal med dødved-rik lavlandsskog og mangelen på kjerner av virkelig gammel skog. Litt lite areal og ikke-optimal arrondering (fremst grunnet hogst) trekker også i ned i samlet verdivurdering. På dette grunnlag vurderes området som (i nedre sjikt av) regionalt verneverdig (**).

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Ryfjell. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar-trær	Gamle løv-trær	Gamle edel-løvtrær	Tre-slagsfordeling	Topo-grafisk-variasjon	Vegetasjons-variasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Ryfjellet S												-	-	
2 Ryfjellet SØ												-	-	
Samlet vurdering	**	**	**	*	*	-	**	**	**	**	**	*	**	**

Mangeloppfyllelse

I henhold til mal for vurdering av mangeloppfyllelse (fra 2018), som bygger på verne-evalueringen (Framstad m.fl. 2017): Høy mangeloppfyllelse på tema mangelnaturtyper, og middels på generelle mangler. Sammenstilt: middels mangeloppfyllelse.

Vurdering av mangeloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Ryfjell.

Mangelnaturtyper: Høy mangeloppfyllelse

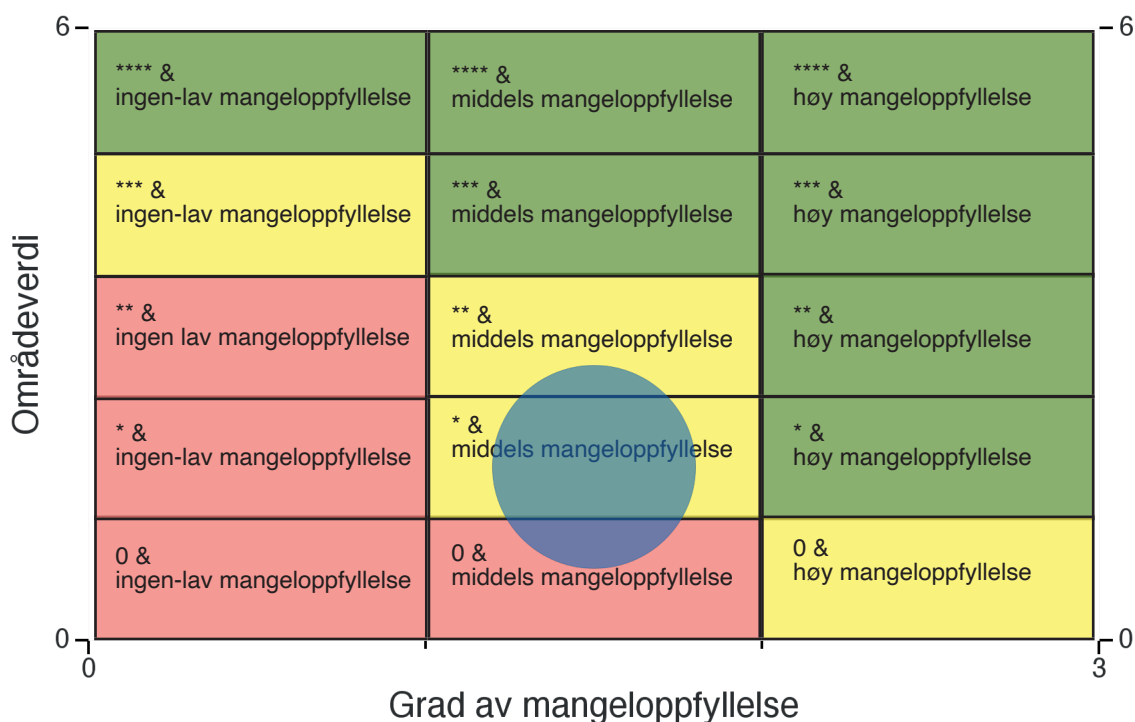
Generelle mangler (lavlandsskog, høybonitets skog og biologisk gammel skog): Middels mangeloppfyllelse

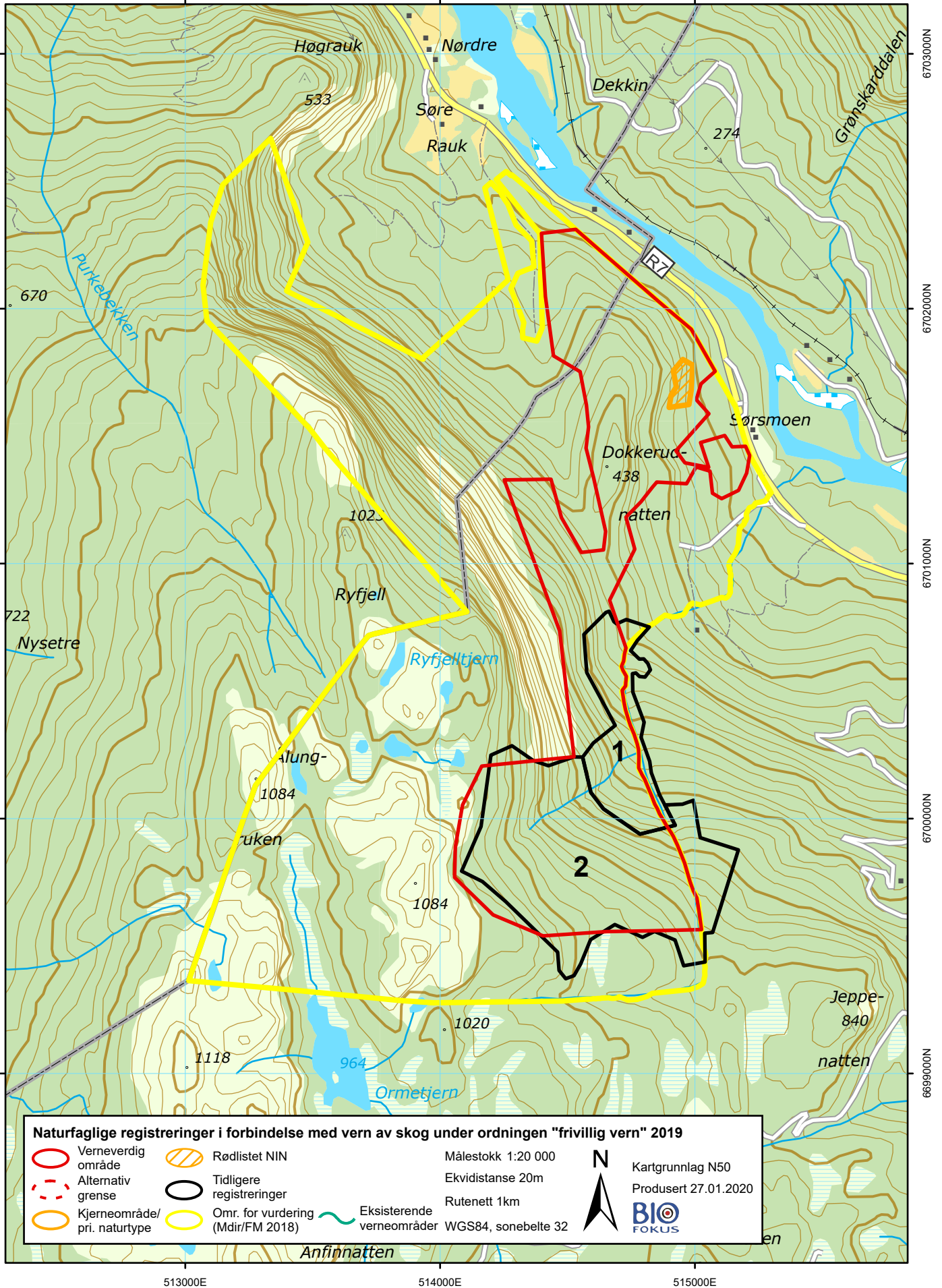
Restaurering- og utviklingspotensial: Ikke aktuell

Storområdekvaliteter: Ikke aktuell

Samlet mangeloppfyllelse: Middels mangeloppfyllelse

Figur: Blå sirkel angir området Ryfjell sin områdeverdi (loddrett akse) og grad av mangeloppfyllelse (vannrett akse). Fargene i figuren angir en faglig totalvurdering av områdets egnethet for vern. Figuren viser kartlagte naturverdier og mangler ved skogvernet i henhold til Framstad et al. 2017 i sammenheng. Typiske utslag kan være at områder som i dag har lav naturverdi, men som raskt kan utvikle egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, bør vurderes som kandidat for vern hvis mulig. Tilsvarende kan områder som har middels og høy naturverdi, men få egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, settes på vent fordi det da allerede er vernet mange slike områder i en regionen. Ligger den blå sirkelen helt eller delvis over grønne felter er det meget gode faglige grunner for å undersøke mulighetene for vern av området. Ligger den blå sirkelen over gule felter bør områdets egnethet vurderes nærmere. Ligger den blå sirkelen over røde felter bør vern ut fra naturfaglige grunner ikke vurderes."

513000E

514000E

515000E

6703000N

6702000N

6701000N

6700000N

6699000N

Bilder fra området Ryfjell

*Bærlyng-lågurt(furu)skog (VU) ved foten av Dokkerudnatten i NØ.
Foto: Jon T. Klepsland*

Eldre furu på toppen av Dokkerudnatten. Foto: Jon T. Klepsland

Gammel driftsvei gjennom middelaldret, flekkvis dødvedrik svak lågurt-granskog på V-side av Dokkerudnatten Foto: Jon T. Klepsland

Småbregneskog nederst i BN00102109 Foto: Jon T. Klepsland